

38. Puutavara- ja polttoainetoimisto

Kaupunginvaltuuston maaliskuun 21 p:nä tekemällä päätöksellä halkotoimisto vakinaistettiin toukokuun 1 p:stä 1951 nimellä Helsingin kaupungin puutavara- ja polttoainetoimisto ja sille vahvistettiin johtosääntö, sekä määrättiin toimisto kaupunginhallituksen puutavara- ja polttoainejaoston alaiseksi. Jaoston puheenjohtajana oli kiinteistöjohtaja ja kuului siihen lisäksi neljä kaupunginhallituksen valitsemaa jäsentä ja oli kokouksissa asiantuntijoina saapuvilla kaupungininsinööri ja kaupunginmetsänhoitaja, sekä tarvittaessa muitakin asiantuntijoita. Jaostoon kuuluivat kiinteistöjohtaja J.A. Kivistö puheenjohtajana ja jäsenenä ylipormestari Rydman sekä kaupunginhallituksen jäsenet Tuurna, Östenson ja Saastamoinen. Jaoston sihteerinä oli apulaiskaupunginsihteeri T. Törnblom.

Entisen käytännön mukaisesti ja puutavara- ja polttoainejaoston käsitellyä asian kokouksessaan toukokuun 24 p:nä jatkui toimiston rahoitus vuoden loppuun saakka kaupunginhallituksen myöntämällä ennakkovaroilla. V:lle 1952 laadittu talousarvio sitävastoin otettiin kaupungin varsinaiseen talousarvioon.

Kertomusvuoden aikana toiminta vakiintui kahdelle rinnakkaistoimialalle, käsittäen:

a) polttoainehankinnan, johon sisältyi polttopuu- ja hiilihankinta, ja johon liittyi jakelutoiminta Helsingissä varastoineen, halkosahoineen ja kuljetusvälineineen;

b) puutavaran hankinnan, joka käsitti Heinolan sahan toiminnan ja ns. erikoispuitten hankinnan kaupungin laitoksille kuten paalutukkien, pylväitten, rata- ja peitepölkkyjen, veistettyjen hirsien ja parrujen hankinnan rakennustoimistolle, linjapylväitä ym. sähkölaitokselle, ratapölkkyjä liikennelaitokselle jne. Tähän toimintaan liittyi myöskin ylijäämätuotannon ja jäteaineitten myynti ulkopuolisille ostajille.

Päijänteen vesistöillä olevaa kuljetuslaivastoa, jonka asemapaikka oli Heinola, sekä maaseudulla olevaa kuljetusvälineistöä käytettiin sekä polttopuuhankinnan että puutavarahankinnan kuljetusten huoltamiseen.

Välittömästi Helsingissä olevan päätoimiston alaisina ovat Heinolan sahan paikallisjohto sekä Heinolan, Mikkelin, Joutsan ja Padasjoen hankintapiirien esimiehet.

Polttoainehankinta ja jakelu. Hankintaorganisaatio supistettiin edellisten vuosien aikana mahdollisimman suppeaksi, polttopuuhankinta käytännöllisesti katsoen lopetettiin ja varastot käytettiin loppuun. Tämän vuoksi halkotoimiston oli rajoitettava puunmyyntiä pienkuluttajille siitä huolimatta, että yleinen polttopuupula teki puunsaannin kuluttajille vaikeaksi. Helmikuun 1 p:nä päivätyllä sopimuksella suostui Valtionrautateiden polttoainetoimisto (VAPO) toimittamaan kaupungille pienkuluttajille myyntiä varten talvikuukausina 20 000 m³ halkoja, joitten kuljetuksia kuitenkin vaikeutti rautatievaunupula.

Ohjelman mukaista uutta hankintaa varten oli vuoden alussa ostettuna uusia halkometsiä ja tehtynä hankintasopimuksia yhteensä noin 100 000 m³. Tavoitteena oli lisäksi 100 000 m³, joten kokonaistavoite oli yhteensä noin 200 000 m³. Jaoston kokouksessa kesäkuun 18 p:nä toimiston hankintatavoitetta lisättiin 20 000 m³:llä.

Kesäkuun 1 p:nä toimeensa asetetun polttoainepäällikön toimesta hankinta-ohjeita kuitenkin edelleen lisättiin ja ostoja jatkettiin. Kokouksessaan heinäkuun 12 p:nä kaupunginhallitus polttoainepäällikön esityksestä asetti toimiston käytettäväksi 200 milj. markkaa vielä 100 000 m³ suuruisen halkoerän hankintaa varten.

Puutavara- ja polttoainetoimiston alkuperäistä hankintaohjelmaa ylitettiin kertomusvuoden aikana siten noin 200 000 m³:llä.

Polttoaineviranomaisten tarkoituksena oli täten varata noin 200 000 - 300 000 m³ suuruinen polttopuuvarasto tukivarastoksi yleistä kulutusta varten.

Hankintamäärät muodostuivat vuoden aikana seuraaviksi:

Uusia pystymetsäostoja tehtiin	143 200 m ³
" hankintasopimuksia "	179 740 "
Yhteensä	322 940 m ³
Ostetuista metsistä otettiin	28 459 m ³
Hankkijoilta vastaanotettiin	113 226 "
Yhteensä	141 685 m ³

Edellisen vuoden puolella alkanut halkojen hinnan ja halkometsien kanto-hintojen nousu jatkui varsin voimakkaana. Esimerkiksi Päijänteen alueella koivuhalon kantohinta oli vuoden alussa rantaleimikoissa keskimäärin n. 450 mk/m³, touko-kesäkuun vaihteessa n. 550 mk/m³, heinäkuun alussa n. 750 mk/m³ ja elo-marraskuussa n. 900 mk/m³.

On kuitenkin huomattava, että esimerkiksi paperipuuleimikoista maksettiin syyskauden aikana kantohintaa sanotulla alueella 2 000 - 2 250 mk/m³.

Työvoimatilanne oli metsätyömailla jo vuoden alussa vaikeahko ja vaikeutui jatkuvasti runsaitten sahatukki- ja paperipuuhakkuitten ansiosta. Pahimmillaan oli työvoimavajaus syys-marraskuussa, jolloin myöskin polttopuuhakkuut olivat korkeimmillaan.

Metsätyöpalkkoja korotettiin edellisen joulukuun aikana ja nostettiin kertomusvuoden tammikuun 26 p:stä uudelleen noin 11 % ja maaliskuun alussa edelleen noin 16 %. Käytännössä palkat nousivat "linnarauhankin" aikana siten, että kaikissa metsissä otettiin käyttöön huonoimmille leimikoille tarkoitetut korkeimmat palkanormit ja syyskuusta lähtien ylitettiin niitäkin yleisesti. Esimerkiksi Päijänteen alueella maksettiin vuoden alussa 225 mk/m³, tammikuun lopussa 250 mk/m³, maaliskuussa 280 mk/m³, elokuussa 300 mk/m³ ja lokakuussa 310-350 mk/m³.

Polttopuita jaettiin yhteensä 104 848 m³, josta kaupungin omille laitoksille 62 987 m³ ja huoltolautakunnan kautta 6 424 m³ sekä myytiin yleisölle 35 437 m³. Pilkkottuina toimitettiin 34 217 m³.

Koivuhalkojen hinnat olivat eri aikoina seuraavat:

A i k a	Kaup.laitoksille myytyjen, mk/m ³	A i k a	Yleisölle myytyjen, mk/m ³
1.1-28.1	1 350	2.1-28.1	1 350
1.3-31.5	1 600	1.2-31.3	1 500
1.6-30.9	1 700	2.4-14.6	1 650
1.10-31.12	2 000	15.6-24.7	1 700
		25.7-31.12	2 250

Pilkkomismaksuja veloitettiin seuraavasti:

A i k a	Kaup.laitoksilta, mk/3	A i k a	Yleisöltä, mk/m ³
1.1-28.2	225	2.1-28.1	225
1.3-30.9	250	1.2-24.7	250
1.10-31.12	300	25.7-31.12	300

Ajopalkat olivat seuraavan suuruiset:

A i k a	Kaup.laitosten suorittamat, mk/m ³	A i k a	Yleisön suorittamat, mk/m ³
1.1-28.2	140	2.1-28.1	140
1.3-31.5	150	29.1-14.6	150
1.6-31.12	200	15.6-31.12	200

Hiiliä ostettiin ja toimitettiin kaupungin taloille 10 150 tonnia. Tästä määrästä pääosa tuotettiin Puolasta, mutta kaksi laivausta yhteensä 4 900 tonnia tuotettiin Kalkuttasta, Intiassa.

Tilastotilassa. Joulukuun 31 päivän 1950 ja 1951 kohdistuva tilasto poltto-
puiden hankinnasta, jakelusta ja kuljetuksista osoittaa seuraavat luvut:

	1 9 5 0 m ³	1 9 5 1 m ³
Jakelu tilivuoden aikana	218 217	107 293
Helsingin varasto	12 075	41 668
Maaseutuvarastot	42 618	52 191
Metsissä hakattuna	20 763	84 191
Pystymetsiä	32 870	81 025
Hankintasopimuksia	47 565	111 500
Ostot sekä hankinta- ja mittaerot	85 706	321 977
Kuljetukset kulutuspaikoille ja muut vas- taanotot kulutuspaikoilla	154 945	133 111

Sahatukkien ja erikoispuitten hankinta ja toimitukset. Myöskin tukkipuit-
ten kantohinnoissa tapahtui kertomusvuoden aikana jatkuvaa hinnannousua, joka
saavutti huippunsa syksyllä pidetyissä valtion metsähuutokaupoissa ja niitten
jälkeen syys-marraskuun aikana päätetyissä metsäkaupoissa. Hintojen nousu oli
aivan poikkeuksellinen. Esimerkiksi Päijänteen alueilla nousi keskinkertais-
ten rantaleimikoiden kantohinta vuoden alkupuolen 80 mk:sta kuutiojalka 150
mk:aan elokuun lopussa ja poikkeustapauksissa huomattavasti siitäkin yli.
Vientisuhdanteiden heikentyessä vuoden lopulla loppui myöskin metsien esto-
halu, mutta kantohintojen laskua ei vielä vuoden vaihteeseen mennessä juuri
tapahtunut.

Kuten edellä polttopuutyömaitten kohdalla työvoimatilanteesta mainittiin,
oli se talvella tukkien kaato- ja ulosottoesongin aikanakin jo vaikeahko ja
palkat nousussa. Tukkityömaille oli talven aikana kuitenkin yleensä helpompi
saada työvoimaa kuin halkometsiin, joten metsien ulosotot toteutettiin tar-
peellisessa laajuudessa.

Metsistä otettiin sahattukkeja 910 854 j³ ja erikoispuita arviolta noin
350 000 j³. siis yhteensä 1 260 854 j³, ja entisiä tukkivarastoja oli 412 500
j³, joten käytettävissä oli 1 673 354 j³. Uusia metsiä ostettiin, joissa oli
sahattukkeja noin 1 125 000 j³ ja erikoispuita noin 375 000 j³, yhteensä noin
1 500 000 j³. Sahalle toimitetuista tukeista saapui oman hinaajan kuljettami-
na vesitse 564 695 j³ ja autoilla kuljetettuina 330 500 j³, yhteensä 895 195
j³. Koivutukkeja myytiin luovutettuna maanteitten varsilla 15 659 j³. Tämän
tukkierän keskihinta valmiina sahalla oli 112:20 mk/j³.

Rakennustoimistolle ja muille kaupungin laitoksille toimitettiin erikois-
puutavaraa seuraavasti: veistettyä hirttä ja parrua 127 525 jm, pylviäitä
4 434 kpl, paalutukkeja 2 632 kpl ja ratapölkkyjä 5 098 kpl.

Viittoteitteet tulleet tukit hankittiin Luhangan, Sysmän, Padasjoen ja Asik-
kalan pitäjien alueilta, Päijänteen rannoilla omin välinein niputettuina ja
nippulautoissa Kalkkisten kanavan kautta sahalle hinattuina. Sahalle suoraan
autoilla kuljetetut tukit hankittiin Heinolan maalaiskunnan, Sysmän, Hartolan
ja Pertunmaan alueilta. Erikoispuutavaran hankinta-alueena oli Heinolan ja
Mikkelin hankintapiirien alueet.

Edelliseltä vuodelta siirtyvien tukkimetsien ulosottoihin ja kuljetuksiin
liittyvä hankintatyö sujui yleensä vaikeuksista ja suunnitelmien mukaisesti.
Uusien metsäostojen tekeminen sitävastoin tapahtui varsin poikkeuksellisissa
olosuhteissa hintojen jatkuvasti noustessa kuten edellä mainittiin.

Kuljetukset. Pinotavaraa kuljetettiin rautateitse 130 474 m³, maanteitse
79 545 m³ ja vesiteitse 55 150 m³, mistä viimeksi mainitusta määrästä 40 594
m³ kuljetettiin Päijänteeltä ja 14 556 m³ Saimaalta. 4 763 stds sahattua puu-
tavaraa kuljetettiin Heinolasta Helsinkiin. Lisäksi tulevat erikoispuutavaran
ja jätehakkeen auto- ja rautatiekuljetukset. Rautatiekuljetusten määrä käsit-
ti yhteensä noin 5 850 vaunukuormaa, josta 2 250 vaunukuormaa tuli Heinolas-
ta. Tukkeja hinattiin Heinolan sahalle 564 695 j³ ja kuljetettiin sinne au-
toilla 330 500 j³. Vesireittien varteen kuljetettiin autoilla 129 000 m³ tuk-
keja.

Koska toimiston autokanta alkoi olla loppuunkäytettyä, joten autojen työ-
teho alentui ja korjauskustannukset olivat suuret, jatkettiin edellisenä vuon-
na aloitettua autojen uusintaa sikäli kuin se uusien autojen saannin vaikeu-

den vuoksi oli mahdollista. Vanhoja autoja myytiin: 5 kuorma-autoa, 1 maasto-auto ja 2 henkilöautoa ja uusia ostettiin: 3 kuorma-autoa, 2 maastoautoa ja 3 henkilöautoa. Vuoden lopulla saapuvat myöskin huhtikuussa tilatut 15 Dodge-merkkistä kuorma-autoa, jotka saatiin käyttöön kuitenkin vasta seuraavan vuoden puolella. Autokanta käsitti vuoden lopussa yhteensä 40 kuorma-autoa, 2 maastoautoa, 5 henkilöautoa ja 14 perävaunua.

Kuljetuslaivastosta myytiin apuhinaaja Korkeasaari II ja proomu Ahven.

Kuljetuksia rautateillä vaikeutti edelleen rautatievaununupla, joka erikoiden tekivät Heinolasta lähetettävän sahatavaran toimitukset kevät- ja alkukeuhän kuukausina epäsäännöllisiksi ja vaikeiksi. Halkokuljetuksien helpottamiseksi viranomaiset järjestivät syksyllä erikoisia polttopuun kuljetusviikkoja.

Auto- ja vesitiekuljetukset sujuivat yleensä hyvin. Polttopuitten kuljetuskustannuksia lisäsi rautatievaunujen puutteen vuoksi asemilla toimitettu varastointi.

Heinolan saha. Kertomusvuosi oli sahan ensimmäinen varsinainen tuotantovuosi. Hakelaitteet ja -koneet saatiin käyntiin vuoden vaihteessa, joten jäteripain täyttöpaikoille vienti voitiin lopettaa ja teollisuushakkeen toimitus ostajalle Lohja-Kotka oy:lle aloitettiin.

Koska rakennustoimiston määrämittäisiä tilauksia on edullisempi toimittaa jos sahataan yhtäaikaaisesti muualle myytävää ylijäämätuotantoa, ja kun puutavaran kysyntä kotimaassa ja ulkomailla oli tarjontaa suurempi ja hinnat jatkuvasti nousivat, kehitettiin tuotanto sahalla tämän ensimmäisen täystehoisena käyttövuoden aikana äärimmilleen. Tuotannon kokonaismäärä oli 5 286 stds, joka on korkeimpia vuosituloksia mitä tämän suuruisilla uudenaikaisilla sahailaitoksilla yhtä työvuorua käyttäen voidaan saavuttaa.

Kertomusvuoden aikana sahattiin 1 194 572 j³ tukkeja. Tukkien uppoamis- ja mittatappiot v. 1949-50 olivat 101 275 j³. Standarttia kohden käytettiin 226 j³ tukkeja eli - edellisten vuosien uppoamis- ja mittatappiot huomioituna - 245 j³.

Saha kävi säännöllisesti yhtä vuorua, lukuunottamatta puolen kuukauden seisausaikaa elokuussa kesälomien ja koneistojen tarkistuksen vuoksi, sekä joulukuussa joulupyhien aikana.

V:n 1951 lisätalousoarviossa kaupunginvaltuusto myönsi määrärahan ruokailurakennuksen ja autohallirakennuksen rakentamiseksi sahalle. Sanotut rakennukset valmistuivat ja otettiin käyttöön syksyn kuluessa.

Toimiston toimesta pantiin vireille Heinolan kylän yhteisen vesialueen jakotoimitus. Kun kaupungin osuus yhteisistä vesistä maanomistuksensa perusteella oli ainoastaan noin 4 ha, ostettiin puolet Peltolan tilan osuuksista ja Väli-Pessalan tilan vesialueoikeus kokonaisuudessaan sahan vesialuetarpeitten varmistamiseksi. Näitten ostojen jälkeen kaupungin osuus vesialueisiin oli noin 32 ha. Lokakuun 24 p:nä kaupunginvaltuusto hyväksyi tehdyt kaupat ja myönsi varat kauppahintojen suorittamiseen.

Puutavaran toimitukset ja hinnat. Sahattua puutavaraa toimitettiin yhteensä 5 291 stds, josta luovutettiin kaupungin rakennustoimistolle 2 561 stds, laivattiin ulkomaille 2 201 stds, myytiin kotimaisille ostajille 415 stds ja käytettiin omiin tarpeisiin ym. 114 stds.

Toimiston ulkomaille myynneistä oli u/s kuusia 833 stds ja V₂ kuusia 117 stds, u/s mäntyä 545 stds ja V₂ mäntyä 595 stds sekä kuusi- ja mäntyhylkylau-toja 111 stds.

Teollisuushaketta toimitettiin 27 094 m³. Hakkeen hinta oli tammikuun 1 p:stä toukokuun 31 p:ään 600 mk/m³ vaunussa Lohjalla, kesäkuun 1 p:stä marraskuun 30 p:ään 750 mk/m³ vaunussa Heinolassa ja joulukuun 1 p:stä alkaen 1 275 mk/m³ vaunussa Heinolassa.

Rakennustoimiston laskutusten keskihinta sahatusta puutavarasta oli 32 751 mk/std vaunussa Heinolassa.

Ulkomaan myyntien hinnat nousivat kertomusvuoden aikana 2½ x 7" u/s mäntybattenseille noin 60 punnasta vuoden alussa noin 85-90 puntaan vuoden loppupuolella, jolloin hinnat alkoivat taantua ja kauppojen teko päättyi.

Kotimaisille ostajille myytiin u/s mäntyä ja kuusta vapaasti vaunussa Heinolan vuoden alussa hintaan 38 000 mk/std ja vuoden loppupuolella u/s laattua 46 000 - 56 000 mk/std sekä V₂ mäntyä 47 000 mk/std.

Niinhyvin myynti kotimaassa kuin ulkomailla päättyi vuoden lopulla kokonaan suhdannetilanteen nopeasti huonontuessa.

Sitäpaitsi varaston ollessa vuoden lopussa ainoastaan 1 303 stds, josta

suurin osa tuoretta tavaraa, oli tämä varasto varattava rakennustoimiston tarpeitten varalle.

Tilinpäätös. Puutavara- ja polttoainetoimiston tilinpäätöksestä mainittakoon seuraavat tiedot:

O m a i s u u s t a s e 31.12.1951

Vastaavaa

Alitilittäjät:			
Tileillä rahalaitoksissa ja piiriesimiehillä			
sekä jakeluvarannoilla käyttövaroina			977 114
Saatavat:			
Erilaisia tilisaatavia	9 250 689		
Saatavia kaupungin omilta laitoksilta			
halkolaskuista	390 600		9 641 289
Polttopuuhanhinnat:			
Etumaksut:			
Keskeneräisiä hankintoja yhteensä	141 229 748		
Metsien hakkuu- ja ajopalkkat	27 779 250		169 008 998
Polttopuuvarastot:			
Helsingissä	58 335 200		
Maaseudulla	39 143 250		97 478 450
Sahatukki- ja erikoispuuhanhinnat:			
Etumaksut:			
Keskeneräisiä hankintoja yhteensä	113 204 146		
Metsien hakkuu- ja ajopalkkat	2 452 981		115 657 127
Sahatukkivarastot:			
Heinolan sahalla	6 697 500		
Maanteiden varsilla	422 460		7 119 960
Sahatavaravarastot:			
Heinolan sahalla			27 955 404
Erikoispuuvarastot:			
Pylväitä ja paalutukkeja			1 150 000
Kivihiilivarastot:			
Kaupungin laitosten varastoissa			8 740 127
Irtaimistoa, työvälineitä ja uittokalustoa			
Poisto	4 883 744		
Poisto	3 383 744		1 500 000
Halkosahat Helsingissä:			
Ruoholahden saha	840 000		
Oulunkylän saha	330 000		
Verkkosaaren saha	1 040 930	2 210 930	
Poisto		710 930	1 500 000
Hiiltomo Kaukelassa rakennuksineen			
Poisto		21 000	
Poisto		20 000	1 000
Rakennuksia ym. maaseudulla:			
Kirkkokadun tontit n:o 1 ja 2 Heinolassa		1 171 620	
Toimitalo autohalleineen Heinolassa	3 703 380		
Poisto 2½ %	103 380	3 600 000	
Toimitalo Heinolan mlk:ssa	7 385 700		
Poisto 2½ %	189 350	7 196 350	
Makasiinirakennukset ja lastaussillat Padasjoella ja Heinolassa sekä nosturi Vesijärvellä	402 227		
Poisto	302 227	100 000	12 067 970
Heinolan saha:			
Maa- ja vesialueet		4 660 000	
Rakennukset	13 998 800		
Poisto 5 %	731 300	13 267 500	
Sähkövoimalaitteet	5 864 500		
Poisto 8 %	510 000	5 354 400	
Työkoneistot ja kuljettimet	27 660 935		
Poisto 8 %	2 398 235	25 262 700	
Lautatarhan tapulien pohjat, radat ja tiet	2 653 000		
Poisto	1 153 000	1 500 000	50 044 600

Autot ja autonhuoltoasemat:

Autot	32 475 161		
Poisto 25 %	8 942 841	23 532 320	
Huoltoaseman kalustot, varastot ja korjausvälineet		100 000	23 632 320
Telakkakiinteistö ja laivasto Heinolassa:			
Telakka-alue rakennuksineen	300 000		
Laivasto	4 350 309		
Irtaimistoa	318 731		
Sekalaisia proomujen korjaustarvikkeita	273 950	5 242 990	
Poisto		1 659 040	3 583 950
		Yhteensä mk 530 058 309	
		=====	

Vastattavaa

Velka rahatoimistolle		446 211 251	
Pääomavelat		48 809 204	
Menojäämät		9 692 421	
Ylijäämä			
Korkoperuutusta v:lta 1950	14 669 960		
Tappio edellisiltä vuosilta	11 257 279	3 412 681	
Ylijäämä v:lta 1951		21 932 752	25 345 433
		Yhteensä mk 530 058 309	
		=====	

T u l o s t a s e 31.12.1951

Kustannukset

Myytyjen polttopuiden omakustannushinta:

Polttopuiden omakustannushinta			
kuljetuskustannuksineen	256 975 061		
Jäännösvarastot	- 97 478 450	159 496 611	
Jakelukustannukset		21 806 615	181 303 226
Myytyjen erikoispuiden omakustannushinta:			
Erikoispuiden omakustannushinta			
kuljetuskustannuksineen	32 845 600		
Jäännösvarastot	- 1 150 000		31 695 600
Sahatavaran valmistus:			
Käytetty sahaukseen tukkeja	119 831 077		
Sahauskustannukset	37 417 857		157 248 934
Myydyn sahatavaran omakustannushinta:			
Sahatavaran omakustannushinta	187 955 395		
Jäännösvarasto	- 27 955 404	159 999 991	
Kuljetuskustannukset Helsinkiin ja myyntikulut Helsingissä		9 926 684	169 926 675
Kivihiiilet:			
Ostettujen kivihiiilien hinta jakelu- ja kuljetuskustannuksineen	72 181 584		
Jäännösvarastot	- 8 740 127		63 441 457
Myydyt autot:			
Myytyjen autojen inventariorinta			238 720
Korko:			
Pääomavelkojen korko	2 154 549		
Konttokuranttitilin korko	23 637 387		25 791 936
Lapsillisä- ja kansaneläkemaksut			7 648 485
Yleinen hallinto:			
Päätöimiston palkat, matka- ja toimistomenot			8 320 029
Poistot:			
Laivaston ja laivaston kaluston arvosta			
4 969 040 mk:sta	1 659 040		
Halkosahojen arvosta 2 210 930 mk:sta		710 930	
Irtaimiston ja kaluston arvosta 4 883 744 mk:sta		3 383 744	
Autoista 35 771 364 mk:sta, 25 %		8 942 841	

Kaukelan hiiltomosta 21 000 mk:sta	20 000	
Heinolan toimitaloista 11 378 430 mk:sta, 2½ %	292 730	
Sahan rakennuksista 14 625 063 mk:sta, 5 % ...	731 300	
Sahan koneista ja sähkövoimalaitteista		
36 433 640 mk:sta, 8 %	2 908 335	
Sahan lautatarhasta 2 653 000 mk:sta	1 153 000	
Makasiinirakennuksista ja lastaussilloista		
402 227 mk:sta	302 227	20 104 147
Ylijäämä v:lta 1951		21 932 752
	Yhteensä mk	687 651 961
	=====	

Tuotot

Myytyjen polttopuiden myyntituotto	213 350 307	
Myytyjen erikoispuiden, pylväiden, parrujen, hirsien ja rata- pölkkyjen myyntituotto	34 420 485	
Sahattu sahatavara 5 286 stds	157 248 934	
Myydyn sekä omaan tarpeeseen käytetyn sahatavaran myyntituot- to	214 095 916	
Myytyjen kivihiilien myyntituotto	66 031 319	
Myydyistä autoista saatu tulo	2 505 000	
	Yhteensä mk	687 651 961
	=====	

L i i t e t u l o s t a s e e s e e n 31.12.1951

	Bruttovoitto, mk		Vähennykset, mk
Polttopuiden myynti	32 047 081	Korot	25 791 936
Erikoispuiden myynti	2 724 885	Poistot	20 104 147
Sahatavaran myynti	44 169 241	Yleinen hallinto	8 320 029
Kivihiilien myynti	2 589 862	Lapsilisä- ja kansan- eläkemaksut	7 648 485
Autojen myynti	2 266 280		
	Yhteensä mk		Yhteensä mk
	83 797 349		61 864 597
	=====		=====

Nettovoitoksi jäi siis 21 932 752 mk.

Yleistä. Heinolan kaupungissa Kirkkokatu 1 olevan talon tonttialueen laajentamista varten ostettiin tammikuun 20 p:nä päivätyllä kauppakirjalla entiseen tonttiin rajoittuva I kaupunginosan korttelin n:o 19 tontti n:o 4 c. Kokouksessaan helmikuun 14 p:nä kaupunginvaltuusto hyväksyi tehdyn kaupan ja myönsi määrärahan kauppahinnan suorittamiseksi.

Kuten edellä olevista tilinpäätösotteista huomataan, oli toimiston taloudellinen tulos kertomusvuodelta erittäin hyvä. Ylijäämä tehtyjen poistojen jälkeen on 21 932 752 mk. Lisäksi on huomattava, että rakennustoimistolle toimitettu sahattu puutavara laskutettiin vähintään 10 milj. mk alempaan hintaan kuin mitä laskutus esimerkiksi virallisten hintain mukaan olisi tehnyt. Edulliseen tulokseen vaikutti ensisijassa sahan ylijäämätuotannon ja teollisuushakkeen korkeat, jatkuvasti nousseet myyntihinnat. Myöskin halpojen polttopuuvarastojen loppuunmyynti ja vanhojen autojen realisointi tuottivat kirjanpidollista voittoa. Sanotusta ylijäämästä oli sahan tuotto 10 583 000 mk ja muut tuotot 11 349 752 mk.

Uudelle vuodelle siirryttäessä tilanne ei ollut edullinen. Käytettävissä oli kertomusvuoden aikaisilla korkeilla hinnoilla ostetut halot ja polttopuu- ja tukkimetsät. Sekä polttopuitten että sahatun puutavaran kysyntä oli vuoden vaihteessa vähentynyt ja hinnat osoittivat laskua.